

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія)

Управління фізичною культурою та спортом

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20 14 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний олімпійський та спортивний рух (ПНВВ 02)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки

6.010201

Фізичне виховання

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність

Фізичне виховання

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

Організація та управління фізичною культурою та спортом

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення

Управління фізичною культурою та спортом

(назва інституту, факультету, відділення)

Запоріжжя - 20 14 рік

Робоча програма Міжнародний олімпійський та спортивний рух для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 6.010201, спеціальністю 7,8.01020101

“ _____ ” _____ 20 14 року - 20 с.

Розробники: Захарова Олена Миколаївна, старший викладач кафедри управління
фізичною культурою та спортом

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) управління
фізичною культурою та спортом

Протокол від “ 20 ” _____ серпня 20 14 року № 1

Завідувачка кафедри (циклової, предметної комісії) _____ УФКС

_____ (Г.М. Шамардіна)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 20 14 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки
(спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від “ _____ ” _____ 20 14 року № _____

“ _____ ” _____ 20 14 року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 2	Галузь знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 6.010201 «Фізичне виховання» (шифр і назва)		
Модулів - 2	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістовних модулів - 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Презентація на тему «Соціально-політичні аспекти Олімпійського руху сучасності» (назва)			
Загальна кількість годин - 72	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента – 3		5-й	5-й
		Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	- год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		37 год.	49 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	15 год.
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 28/47

для заочної форми навчання - 4/71

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета Формування у майбутніх фахівців базових знань щодо сутності міжнародного олімпійського та спортивного руху, загальних положень забезпечення роботи керівного складу спортивних організацій і установ.

Завдання

1. Ознайомити з поняттям міжнародний олімпійський та спортивний рух.
2. Ознайомити з основним принципами міжнародного олімпійського руху.
3. Навчити розбиратися в особливостях організаційних і фінансово-економічних проблемах сучасного міжнародного олімпійського й спортивного руху.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні події, що відбивають історію розвитку міжнародного олімпійського руху; основні принципи міжнародного олімпійського руху; особливості розвитку міжнародного олімпійського руху на сучасному етапі; мета, завдання й основні напрямки подальшого розвитку міжнародного олімпійського руху; сфери життя людського суспільства, які зачіпають інтереси міжнародного олімпійського руху.

вміти: користуватися науково-методичною й спеціальною літературою, що допомагає в процесі більше детального вивчення дисципліни «міжнародний олімпійський та спортивний рух»; розбиратися в правових і соціальних аспектах сучасного міжнародного олімпійського руху.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Олімпійські Ігри Стародавньої Греції. Олімпійський рух сучасності.

Культура стародавньої Греції. Утворення політичної структури Еллади. Поняття про «місто-державу» (поліс). Особливості політичного устрою, структури господарства, культури, освіти та виховання полісів. Принцип змагальності у складі життя стародавніх греків. Легенди і міфи про спорт Стародавньої Греції. Фізичне виховання в системі освіти та виховання Стародавньої Греції. Складові освіти юнаків стародавності. Складові системи античної гімнастики, їх призначення. Спортивні споруди Стародавньої Греції – гімнасії, палестри, стадіони, гіпподроми. Започаткування давньогрецьких Олімпійських ігор. Немейські, Піфійські та Істмійські ігри. Олімпія – місце проведення Олімпійських ігор Стародавньої Греції. Організація і програма Олімпійських ігор стародавності. Характеристика основних видів змагань. Участь у змаганнях, суддівство, визначення й ушановування переможців. Підготовка атлетів до Олімпійських ігор у Древній Греції. Кризові явища в спорті стародавньої Греції. Професіоналізація у стародавньому спорті. Кінець Олімпійських ігор. Спроби відродження Олімпійських ігор. Внесок у відродження Олімпійських ігор Матео Палмієрі, Роберта Довера, Джилберта Веста, У.Брайтона, Е.Цаппаса, А. Купера та інш. П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор. Біографія П. Кубертена. Роботи П. Кубертена, присвячені проблемам фізичного виховання, системі виховання молоді у Франції, тощо. Проект відродження Олімпійських ігор. Конгрес 1894 р. і його роль в Олімпійському русі. Створення Міжнародного Олімпійського комітету і його роль у розвитку світового спорту. Перший склад Міжнародного Олімпійського комітету. Прийняття Олімпійської хартії - основного правового документу олімпійського спорту. Ігри I Олімпіади і їхнє значення. Проблеми підготовки та проведення I Олімпійських ігор. Періодизація ігор Олімпіад. Загальна характеристика першого періоду Ігор Олімпіад (1896 - 1912р.г.). Загальна характеристика другого періоду Ігор Олімпіад (1920 - 1948р.г.). Загальна характеристика третього періоду Ігор Олімпіад (1952 - 1988р.г.). Четвертий період Олімпійського руху сучасності. XXXX Олімпійські ігри (Лондон). Основні досягнення олімпійської збірної України. Зимові види спорту в програмах ігор Олімпіад. Перші Зимові Олімпійські ігри в системі Олімпійського спорту. Періодизація зимових Олімпійських ігор. Види спорту та їх характеристика, що входять в програму зимових Олімпійських ігор.

Змістовий модуль 2. Міжнародна олімпійська система. Соціально-політичні, організаційно-правові та економічні аспекти сучасного олімпійського руху.

Фундаментальні принципи, структура функціонування Олімпійського руху. Верховна влада Олімпійського руху. Роль Міжнародного Олімпійського комітету в управлінні Олімпійським рухом. Правові аспекти сучасного Олімпійського руху. Основні принципи олімпійського спорту. Олімпійська хартія - основний правовий документ олімпійського спорту. Характеристика загальної структури міжнародної олімпійської системи. Олімпійські конгреси. Міжнародний олімпійський комітет (МОК) і основи його діяльності. Міжнародні спортивні федерації (МСФ) і основи їхньої діяльності. Національні олімпійські комітети (НОК) і основи їхньої діяльності. Регіональні, континентальні ігри. НОК у системі керування олімпійським спортом у різних країнах. Міжнародна олімпійська академія й Олімпійський музей. Поняття про спортсмена аматора. Проблеми аматорства в сучасному олімпійському спорті. «Відкриті» Олімпійські ігри й рішення проблеми аматорства й професіоналізму в олімпійському спорті. Порушення Олімпійських хартій. Олімпійські ігри. Олімпіада. Програма олімпійських ігор та участь в них. Організація та керування Олімпійськими іграми. Святкування Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Організаційний комітет Олімпійських ігор (ОКОІ). Зв'язки між НОКами та ОКОІ. Олімпійське селище. Споруди та обладнання для міжнародних федерацій за видами спорту. Культурна програма Олімпійських ігор. Вікові обмеження участі в Олімпійських іграх. Заявки на участь в Олімпійських іграх. Пропаганда та реклама Олімпійських ігор. Церемонії відкриття та закриття Олімпійських ігор. Церемонія нагородження переможців Олімпійських ігор.

Демократизація Міжнародного олімпійського комітету й олімпійського руху. Основні проблеми міжнародного олімпійського та спортивного руху. Комерціалізація олімпійського спорту. Основні проблеми комерціалізації спорту та їх наслідки. Професіоналізація олімпійського спорту. Олімпійський і професійний спорт. Особливості професійного спорту. Олімпійський і масовий спорт. Параолімпійські ігри. Програма параолімпійських ігор. Олімпійський рух і політика. Участь жінок в олімпійському спорті. Радянський Союз і олімпійський рух. Олімпійський рух в Україні. Єдність олімпійського руху - головне завдання МОК. Діяльність МОК в останні роки. Боротьба з апартеїдом у спорті. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті. Проблеми організації й проведення Олімпійських ігор. Економічна діяльність Міжнародного олімпійського комітету. Фінансування олімпійського спорту в різних країнах. Економічні програми організації й проведення Олімпійських ігор.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Олімпійські Ігри Стародавньої Греції. Олімпійський рух сучасності.												
Тема 1. Вступ до дисципліни Міжнародний олімпійський та спортивний рух. Спорт і Олімпійські ігри Древньої Греції.	10	2	2		3	3	8,5	0,5			3	5
Тема 2. Відродження Олімпійських ігор.	8	1	1		3	3	7,5	0,5			3	4
Тема 3. Олімпійські ігри сучасності.	12	3	3		3	3	13		1		3	10
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6		9	9	30	1	1		9	19
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Міжнародна олімпійська система. Соціально-політичні, організаційно-правові та економічні аспекти сучасного олімпійського руху.												
Тема 4. Основні принципи, структура й функціонування олімпійського руху.	8	1	1		1	5	8	0,5	0,5		1	6
Тема 5. Загальна структура міжнародної олімпійської системи.	7	1	1			5	8	0,5	0,5		1	6
Тема 6. Організація, проведення й програма Олімпійських ігор.	9	2	2			5	9	1	1		1	6
Тема 7. Соціально - політичні й правові аспекти сучасного олімпійського	9	1	1			7	8	0,5	0,5		1	6

спорту.												
Тема 8. Основні напрямки діяльності Міжнародного олімпійського комітету.	9	1	1			7	9	0,5	0,5		2	6
Разом за змістовим модулем 2	42	6	6		1	29	42	3	3		6	30
Усього годин	72	12	12		10	38	72	4	4		15	49

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Спорт і Олімпійські ігри Древньої Греції. Відродження Олімпійських ігор.	2
2.	Олімпійські ігри сучасності.	2
3.	Основні принципи, структура й функціонування міжнародного олімпійського руху.	2
4.	Загальна структура міжнародної олімпійської системи. Аматорство в олімпійському спорті.	2
5.	Організація проведення й програма Олімпійських ігор.	2
6.	Соціально - політичні й правові аспекти сучасного олімпійського спорту. Основні напрямки діяльності Міжнародного олімпійського комітету. Економічні основи олімпійського спорту.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія виникнення Олімпіад.	2
2.	Легенди і міфи про спорт Стародавньої Греції.	2
3.	Герої Олімпійських ігор Стародавньої Греції.	2
4.	Особливості політичного устрою, структури господарства, культури, освіти та виховання полісів Стародавньої Греції.	2
5.	П'єр де Кубертен і його роль у відродженні Олімпійських ігор.	2
6.	Хронологія першого періоду Ігор Олімпіад (1896 - 1912р.г.).	2
7.	Хронологія другого періоду Ігор Олімпіад (1920 - 1948р.г.).	2
8.	Хронологія третього періоду Ігор Олімпіад (1952 - 1988р.г.).	2
9.	Четвертий період Олімпійського руху сучасності.	2

	XXX Олімпійські ігри (Лондон).	
10.	Основні досягнення олімпійської збірної України на Олімпійських іграх у Лондоні.	2
11.	Хронологія зимових Олімпійських ігор.	2
12.	Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Проблеми та перспективи діяльності.	2
13.	Міжнародні спортивні федерації (МСФ) з різних видів спорту.	2
14.	Національні олімпійські комітети (НОК) різних країн Світу.	2
15.	Олімпізм і Олімпійський рух.	2
16.	Соціально-політичні аспекти Олімпійського руху сучасності.	2
17.	Національний олімпійський комітет України.	2
18.	Спортивний рух в Україні. Проблеми та перспективи.	2
19.	Проблеми організації й проведення Олімпійських ігор.	1
20.	Проблеми професіоналізації олімпійського спорту	1
	Разом:	38

8. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті за обраними контрольними питаннями.

9. Методи навчання

Використовуються такі форми навчальних занять, як лекції та практичні заняття.

Основна мета лекцій – зацікавити студентів, пояснити вузлові і проблемні питання, основні поняття, закономірності, тенденції. Лекції дають основні спрямування у вивченні дисципліни з врахуванням останніх досягнень науки. Вони є установкою для подальшої самостійної роботи студентів з літературою, довідниками.

Самостійна робота – органічна частина навчального процесу. Вона допомагає глибоко засвоїти матеріал, закріпити знання, поглибити вміння та навички в пізнавальній діяльності, творчо мислити; виховує організованість і дисциплінованість, активність та ініціативу, настирливість у досягненні мети; сприяє виробленню власних прийомів і методів пізнання, вчить раціонально організовувати та контролювати робочий час.

Однією з форм самостійної роботи є підготовка до практичних занять, завдання яких полягає в тому, щоб закріпити і поглибити знання, навчити творчо працювати з літературою, виробити вміння аналізувати процеси і події, розвивати здатність до самостійних суджень, висловлювати і відстоювати свої погляди, навчити готувати реферати, повідомлення з окремих питань, виступати з ними на заняттях.

Виконання домашнього завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті.

Реферат – це короткий виклад у письмовому вигляді або у формі доповіді змісту наукової праці, літератури по темі. Підготовка рефератів – засіб оволодіння методикою і навичками роботи з літературою, використання загальних теоретичних і методологічних положень в ході аналізу певних процесів, явищ, подій, уміння пов'язати матеріал і реальність, обґрунтувати свої висновки. Разом з тим реферат – одна з форм перевірки знань студентів.

Залік – заключний етап вивчення дисципліни в цілому. Підготовка до нього починається з першого дня занять і триває протягом усього семестру. Рівень засвоєння програмного матеріалу студенти мають змогу визначити самостійно, давши відповіді на запитання теоретичної та практичної частини комплексної контрольної роботи з дисципліни. Удосконалення навчального процесу передбачає підвищення ролі самостійної роботи. З цією метою дещо

скорочується обов'язкове аудиторне навантаження і вивільняється час для самостійної діяльності студентів.

10.Методи контролю

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Олімпійські ігри й інші всі грецькі змагання в Древній Греції.
2. Спортивні спорудження в Древній Греції.
3. Організація й проведення Олімпійських ігор у Древній Греції.
4. Фізичне виховання в системі утворення й виховання Древньої Греції.
5. Підготовка атлетів до Олімпійських ігор.
6. Кризові явища в давньогрецькому спорті й кінець Олімпійських ігор.
7. Відродження Олімпійських ігор.
8. П'єр де Кубертен і його роль у міжнародному олімпійському русі.
9. Конгрес відродження Олімпійських ігор» і його роль в олімпійському русі.
10. Створення Міжнародного олімпійського комітету і його роль у розвитку світового спорту.
11. Олімпійська хартія - основний правовий документ олімпійського спорту.
12. I Олімпійські ігри сучасності і їхнє значення.
13. Олімпійські ігри першого періоду, їхнє значення й характеристика.
14. Олімпійські ігри другого періоду, їхнє значення й характеристика.
15. 15. Олімпійські ігри третього періоду, їхнє значення й характеристика.
16. Четвертий період Олімпійського руху сучасності.
17. Зимові Олімпійські ігри в системі олімпійського спорту.
18. Основні принципи олімпійського руху.
19. Олімпійська хартія, її створення й удосконалювання.
20. Міжнародна олімпійська система: її структура й значення.
21. Штаб - квартира МОК і її значення.
22. Членство й комплектування МОК.
23. Олімпійська хартія: обов'язку членів МОК.

24. Основні органи МОК.
25. Олімпійські конгреси і їхня роль у міжнародному олімпійському русі.
26. Характеристика діяльності міжнародних спортивних федерацій (МСФ).
27. Характеристика діяльності Національних олімпійських комітетів (НОК).
28. Міжнародні спортивні ігри, їхнє значення й характеристика.
29. Система керування олімпійським спортом у різних країнах . Роль НОК у
це системі.
30. Міжнародна олімпійська академія і її значення.
31. Олімпійський музей і його значення для міжнародного олімпійського
руху.
32. Спортсмен - аматор в олімпійському спорті.
33. Сучасний олімпійський спорт і проблеми аматорства.
34. Аматорство й професіоналізм в олімпійському спорті.
35. Визначення міста - організатора Ігор Олімпіади або зимових Олімпійських
ігор.
36. Оргкомітеті Олімпійських ігор (ОКОІ) - його права , обов'язки й основні
напрямки діяльності.
37. Програма Олімпійських ігор.
38. Головне завдання МОК.
39. Основні напрямки діяльності МОК.
40. Апартеїд у спорті.
41. Допінг і боротьба з його застосуванням в олімпійському спорті.
42. Медична комісія МОК і значення медичного контролю в олімпійському
спорті.
43. Охарактеризувати основні проблеми організації й проведення
Олімпійських ігор. Основні шляхи рішення цих проблем.
44. Демократизація Міжнародного руху на сучасному етапі.
45. Тенденції комерціалізації олімпійського руху в останні роки.
46. Олімпійський рух і професіоналізм у спорті.
47. Охарактеризувати взаємозв'язок олімпійського й масового спорту.

48. Характеристика взаємозв'язку олімпійського й масового спорту.
49. Параолімпійські ігри. Міжнародна Стік - Мандевільська федерація (ПІМСФ) : її значення в олімпійському русі.
50. Вплив політики на Міжнародний олімпійський рух .
51. Участь жінок в олімпійському спорті.
52. Участь СРСР у Міжнародному олімпійському русі.
53. Олімпійський рух в Україні.
54. Основи економічної діяльності Міжнародного олімпійського комітету (МОК).
55. Системи фінансування олімпійського сорту в різних країнах.
56. Економічні програми організації й проведення Олімпійських ігор.
57. Роль олімпійського руху в зміцненні міжнародних зв'язків.
58. «Ювілейний» олімпійський конгрес. «Рік Олімпійського ідеалу».
59. Олімпізм і Олімпійський рух. Їхнє значення для світового співтовариства.
60. Лідери олімпійського руху. Їхня роль у розвитку світового олімпійського спорту.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант № 1

1. П'єр де Кубертен і його роль у міжнародному олімпійському русі.
2. Четвертий період Олімпійського руху сучасності.
3. Олімпійські конгреси і їхня роль у міжнародному олімпійському русі.

Варіант № 2

1. Хронологія зимових Олімпійських ігор.
2. Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Проблеми та перспективи діяльності.
3. Характеристика діяльності міжнародних спортивних федерацій (МСФ).

Варіант № 3

1. Біографія П. Кубертена.
2. Міжнародні спортивні федерації (МСФ) з різних видів спорту.
3. Міжнародна олімпійська академія і її значення.

Варіант № 4

1. Олімпізм і Олімпійський рух.
2. Олімпійська хартія.
3. Олімпійський музей і його значення для міжнародного олімпійського руху.

Варіант № 5

1. Основні досягнення олімпійської збірної України на Олімпійських іграх у Пекіні.
2. Олімпійська хартія, її створення й удосконалювання.
3. Спортсмен - аматор в олімпійському спорті.

Варіант № 6

1. Соціально-політичні аспекти Олімпійського руху сучасності.
2. Проблеми професіоналізації олімпійського спорту.
3. Основні органи МОК.

Варіант № 7

1. Спортивний рух в Україні. Проблеми та перспективи.
2. Герої Олімпійських ігор Стародавньої Греції.
3. Визначення міста - організатора Ігор Олімпіади або зимових Олімпійських ігор.

Варіант № 8

1. Проблеми організації й проведення Олімпійських ігор.
2. Легенди і міфи про спорт Стародавньої Греції.
3. Оргкомітеті Олімпійських ігор (ОКОІ) - його права , обов'язки й основні напрямки діяльності.

Варіант № 9

1. Допінг у спорті.
2. Історія виникнення Олімпіад.
3. Медична комісія МОК і значення медичного контролю в олімпійському спорті.

Варіант № 10

1. Національний олімпійський комітет України.
2. Конгрес «Відродження Олімпійських ігор» і його роль в олімпійському русі.
3. Участь жінок в олімпійському спорті.

1. Розподіл балів, які отримують студенти

1. **РО** конспектів матеріалів лекцій та практичних занять – 10 балів;
 2. **РО** підготовки до практичних занять та опанування практичними навичками 60 балів:
 - виконання домашніх завдань – 10 балів;
 - виконання матеріалу на практичних заняттях – 20 балів;
 - виконання контрольних завдань – 30 балів.
 3. **РО** підсумкової контрольної роботи – 20 балів;
- РО** індивідуальне самостійне завдання – 10 балів;

Змістовий модуль 1: разом 100 балів

Змістовий модуль 2: разом 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Базова

1. Агеевиц В.У., Ходоров А.М. Пять колец: идеи и мораль.- Л.: Лениздат, 1985. – 160с.
2. Алексеев Р.О. Международное олимпийское движение. – М.: Значение, 1966.,- 96с.
3. Баунов Б.А., Попов С.Г. Москва 80. – М.: Фис, 1974. – 133с.
4. Баунов Б.А. Олимпийское время Москвы. – М.: Фис, 1978. – 190с.
5. Вакхимед. Эпиникии (Пиндар Вакхимед: Оды, Фрагменты). – М., 1980.
6. Вергилий. Буколики. Георгии. Энеида. – М., 1979.
7. Геротод. История.- Л., 1972.
8. Гомер. Илиада.- М., 1978.
9. Гораций. К Лидин // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980.- С.56.
10. Григорьев Е.Е., Мельников И., Чертков В. Мюнхен: Олимпиада и плитка. Игры от зари до зари. – М.: Сов. Россия, 1974. – 144с.
11. Энциклопедический словарь по физической культуре и спорта (в трех томах). – М.: Фис, 1961.
12. Звезды спорта: Справочник/Сост. Б.Н. Хавин. – М.: Фис, 1979. – 429с.
13. Кастров Ф. Международное олимпийское движение. Острый кризис в связи с проведением Олимпийских Игр 1988г. в Сеуле. Единственно возможно решение этой проблемы. – Гавана: Editora Politica, 1985. – С.5 – 12.
14. Ким Ун Ен. Мок, Олимпийское движение и международные отношения// Международное спортивное и олимпийское движение. – М. – 1993. – С. 20 – 30.
15. Киселев Н.С., Мельников И.А. Над Мельбурном голубое небо. – М.: Молодая гвардия, 1957. – 176с.
16. Киселев Р.М. Десятый Олимпийский конгресс (публицистический обзор). – М.: Фис, 1975. – 102с.

- 17.Коваль В.И. Олимпиада – 80 (Экономический аспект). – М.: Знание, 1978. – 48с.
- 18.Кулешов А.П., Соболев П.А. В снегах Скво – Вэлли. Америка в олимпийские дни. – М.: Фис, 1960. – 224с.
- 19.Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – М.: Радуга, 1982. – 399с.
- 20.Кун Н.А. Легенды и мифы Древней Греции. – М.: Просвещение, 1975. – 464с.
- 21.Лебедев Л.Г., Мельников И.А. В лучах олимпийского огня. – М.: Фис, 1977. – 102с.
- 22.Логофет О.Н. Пять олимпийских дней. – М.: Сов. Россия, 1960. – 72с.
- 23.Лукашин Ю.С., Хавин Б.Н. Белые Олимпиады. – М.: Фис, 1960. – 397с.
- 24.Любомиром Н.И. XV Олимпийские игры. – М.: Фис, 1955. – 327с.
- 25.Любомиром Н.И. От Афин до Рима. – М.: Сов. Россия, 1960. – 511с.
- 26.Любомиров Н.И. Советский спорт и олимпийское движение. – М.: Знание, 1967. – 96с.
- 27.Мамлеев Д.Ф., Силантьев В.И. Звездный час Монреаля. – М.: Известия, 1976. – 239с.
- 28.Машин Ю.Д. Итоги XVIII Олимпийских игр в Токио. – М.: Фис, 1965. – 46с.
- 29.Международные спортивные объединения и туристические организации.: Справочник/ Под ред.. В.И. Коваля. – М.: Фис, 1973. – 328с.
- 30.Мазэ Ф. Шестьдесят лет Олимпийских игр. – М.: Фис, 1959. – 391с.
- 31.Мифы народов мира. Энциклопедия (в двух томах). – М.: Советская энциклопедия . – 1982.
- 32.Новоскольцев В.А. Переплетенная радуга. Этюды о Кубертене. – М.: Фис, 1964. – 84с.
- 33.33. Новоскольцев В.А. Пылающая эстафета. – М.: Фис, 1979. – 303с.
- 34.Олимпийское созвездие. Победители XI зимних и XX Олимпийских игр.: Справочник/ Сост. А.Д. Бирюков . – М.: Фис, 1974. – 270с.

35. Олимпийский огонь. Спорт в творчестве поэтов мира. – М.: Фис, 1980. – 381с.
36. Олимпийская энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1980. – 416с.
37. Павлов С.П. XIX Олимпиада. Надежды, итоги, проблемы. – М.: Фис, 1968. – 63с.
38. Павлов С.П. Олимпийский год. Итоги. Уроки. Перспективы. – М.: Фис, 1973. – 63с.
39. Парандовский Ян. Мифология. Верования и легенды греков и римлян. – М., 1971.
40. Пиндар. Первая Олимпийская песня // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980. – С.43 – 48.
41. Проблемы олимпийского движения (Болгарский олимпийский комитет).: Сборник. – София, 1977. – 365с.
42. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт. – Киев: Олимпийская литература, 1994. – 493с.
43. Платонов В.Н., Петровский В.В. Олимпийский спорт как система знаний и сфера деятельности // Современный олимпийский спорт. – К., 1993. – С.13 – 17.
44. Рявкин Л.И. В долине Алфея. Олимпийские игры в искусстве Древней Греции. – М., 1969.
45. Родиченко В.С. Организация и техническое обеспечение олимпийских соревнований. – М.: Знание, 1978. – 64с.
46. Романов Н.Н. Международные спортивные движения. – М.: Фис, 1973. – 255с.
47. Романов Н.Н. Трудные дороги к Олимпу. – М.: Фис, 1987.
48. Ромашко А.И. Спортивные сооружения для Олимпийских игр. – М.: Знание, 1979. – 64с.
49. Саввин В.И. Современное олимпийское движение. – М.: Знание, 1970. – 32с.

- 50.Симонид Кеосский. Победители на Олимпийских играх // Олимпийский огонь. – М.: Фис, 1980. – С.49 – 50.
- 51.Соболев П.А., Калинин Н. Олимпийские игры. – М.: Фис, 1955. – 151с.
- 52.Соболев П.А. Олимпия, Афины, Рим. – М.: Фис, 1960. – 462с.
- 53.Соколов Г.И. Олимпия. – М.: Искусство, 1980. – 206с.
- 54.Хавин Б.Н. 500 вопросов и ответов об Олимпийских играх. – М.: Фис, 1971. – 175с.
- 55.Хавин Б.Н. Все об Олимпийских играх .: Справочник. – М.: Фис, 1979. – 607с.
- 56.Шанин Ю.В. Герои античных стадионов. – М.: Фис, 1979. – 141с.
- 57.Мебель Г. Олимпия и ее игры: Пер. с нем. – Лепцинг:Эдицион, 1967. – 279с.
- 58.Шишигин М. Путь к Олимпу. – М.: Фис, 1967. – 496с.
- 59.Штейнбах В.Л. Герон Олимпийских баталий. – М.: Фис, 1979. – 215с.
- 60.Штейнах В.Л. Олимпийские эмблемы. – М.: Фис, 1978. – 188с.

Допоміжна

1. Штейнах В.Л. (сост.) От Афин до Москвы. – М.: Фис, 1979. – 263с.
2. Гуськов С.И. Любители или профессионал. – М.: Знание, 1988. – 94с.
3. Гуськов С.И. Спонсор и спорт. – М.: МЦНТИ, 1995. – 160с.
4. Гуськов С.И., Гуськов С.С. Телевидение и спорт. – М.: Полиграф сервис, 2000. – 334с.
5. Столбов В.В. История физической культуры. – М.: Просвещение, 1989. – 288с.
6. Пономарьов Н.И. Функции спорта и его место в системе общественных отношений // В кн. : Теория спорта. – К.: Вща шк., 1987. – С. 45 – 65.
7. Профессиональный спорт / Под общей ред. С.И. Гуськова, В.Н. Платонова. – Киев.: Олимпийская литература, 2000. – 391с.